

KINNITATUD

digitaalselt allkirjastatud

Mart Laidmets

Haridus- ja Teadusministeeriumi
üld- ja kutsehariduse asekanstler

VÕRUMAA KUTSEHARIDUSKESKUS

ARENGUKAVA 2016-2020

Väimela, 2016

Sisukord

1. VÕRUMAA KUTSEHARIDUSKESKUSE ARENGUKAVA 2016-2020	2
1. Võrumaa Kutsehariduskeskuse üldisloomustus ja juhtimisstruktuur.....	2
1.1. Üldisloomustus.....	2
1.2. Õppeasutuse huvigrupid.....	3
1.3. Võrumaa Kutsehariduskeskuse juhtimisstruktuur	3
2. Sise- ja väliskeskonna analüüs	4
2.1. Piirkonna tasand.....	4
2.2. Kutsehariduse tasand	5
2.3. Õpetatavatele õppekavarühmadele vastavate majandusvaldkondade tasand.....	6
2.4. Lõppenud perioodi arengukava täitmise analüüs.....	13
2.5. SWOT ja arendusvaldkonnad	14
3. Võrumaa Kutsehariduskeskuse missioon ja visioon	16
Missioon	16
Visioon 2020	16
Võrumaa Kutsehariduskeskuse põhiväärtused.....	16
4. Strateegilised eesmärgid ja tegevuskava tulemusvaldkonniti	16
4.1. Üleriigilise eesmärgi mõõdikud ja sihid	16
4.2. Võrumaa Kutsehariduskeskuse strateegilised eesmärgid	16
4.3. Tegevuskava tulemusvaldkonniti.....	18
5. Riskide kirjeldamine ja maandamine	27
6. Arengukava uuendamise ja täiendamise kord.....	27
7. Arengukavas püstitatud eesmärkide täitmise hindamise põhimõtted.....	27
8. Arengukava elluviimiseks kavandatavad rahalised allikad (tuh. eurodes)	28
9. Lisad.....	28

1. VÖRUMAA KUTSEHARIDUSKESKUSE ARENGUKAVA 2016-2020

1. Võrumaa Kutsehariduskeskuse üldiseloostus ja juhtimisstruktuur

1.1. Üldiseloostus

Võrumaa Kutsehariduskeskus (VKHK) on moodustatud Väimela Põllumajandustehnikumi ja Võru Tööstustehnikumi ühinemise tulemusena 1999.a. septembris. 2012.a. septembris liitus VKHK-ga Vana-Antsla Kutsekeskkool.

Tänaseks on VKHK kujunenud kutse- ja täiendusõppekeskuseks, kelle põhitegevuseks on:

- korraldada kutseõppe tasemeõpet energaetika ja automaatika, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia, kaubanduse, mehaanika ja metallitöötuse, puitmaterjalide töötuse, turismi-, toitlustus- ja majutusteeninduse, äriteenuste, ehituse ning tervishoiu ja sotsiaalteenuste õppekavarühmades;
- edendada õpetatavaid erialasid arendustegevuse ja rakendusuringute abil;
- korraldada täiendusõpet õppekavarühmades ja võtmepeadevuste alal, kus koolil on olemas õppe läbiviimiseks vajalik õppekeskkond ja vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad;
- võimaldada elukestvat õpet (VKHK põhimäärus:

<https://www.riigiteataja.ee/akt/116012013009>)

2014/15.õ.a. õppis koolis 642 õppijat, sh. 167 omandavad rakenduskõrgharidust, 178 kutseharidust keskhariduse baasil, 237 kutsekeskharidust, 8 kutseõpet põhihariduse baasil, esmakordselt alustas õpinguid 52 kutseerihariduse ehk 5. taseme kutseõppe õpilast. Seoses rakenduskõrgharidusõppe lõpetamisega VKHK-s langeb õppijate arv rakenduskõrgharidusõppes, kutseõppes püsib õpilaste arv stabiilsena. 2014. a. osales täiendusõppekursustel 1890 inimest.

Võrumaa KHK-s õpetatakse 2015. aastal 9-s õppekavarühmas: turismi-, toitlustuse- ja majutusteeninduse, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia, ehituse, äriteenuste, mehaanika ja metallitöötuse, puitmaterjalide töötuse, tervishoiu ja sotsiaalteenuste, energaetika ja automaatika ning kaubanduse õppekavarühmades.

Akrediteerimine 2011 majutamine ja toitlustamine – 6 a

Akrediteerimine 2012 arvutiteadused – 6 a

juhtimine ja haldus – 6 a

Akrediteerimine 2013 mehaanika ja metallitöö – 6 a

reisimine, turism ja vaba-aja veetmine – 6 a

Akrediteerimine 2014 tervishoid ja sotsiaalteenused - 3 a

Akrediteerimine 2015 puitmaterjalide töötus- 6 a

energaetika ja automaatika - 6 a

Tilsi Põhikooli tööõpetuse tunnid toimuvad Võrumaa KHK puidutöökojas ja koostöös Urvaste Kooliga on rakendunud kutseõppe neljale Urvaste Kooli erivajadustega õpilasele.

Koolil on renoveeritud peahoone, tehnomaja-laboratoorium ja üks ühiselamu (74 kohta), ehitatud puidu- ja metallitöökodade juurdeehitis, mis on sisustatud õppevahendite ja seadmetega. Järge ootab veel ühe ühiselamu renoveerimine (100 kohta). Ühiselamutes elab 117 õppurit, sessiooni ajal kasutab ühiselamut 131 õppurit. Kokku on aastatel 2004 – 2015 Võrumaa KHK-se väljaarendamiseks kulutatud 10 399 665 eurot.

Alates 2012. aastast on VKHK-s loodud puidutöötlemise ja mööblitootmise kompetentsikeskus. Puidutöötlemise ja mööblitootmise kompetentsikeskus (TSENTER) on avalikku sektorit, puidutöötlemise ja mööblitootmise ettevõtteid, haridus- ning teadus- ja arendusasutusi ühendav võrgustik, mis omab parimaid teadmisi ja oskusi puidutöötlemise tehnoloogia ning tootearenduse valdkonnas. Projektis osaleb 39 partnerit.

Eelarve maht aastatel 2012-2015 on 3 759 510 EUR, millest 85% moodustab ERF toetus ja 15% omaosalus (VKHK ja Võrumaa Omavalitsuste Liit). Puidutöötlemise ja

mööblitootmise kompetentsikeskus omab suurt mõju regiooni arengule ning tugevdab VKHK positsiooni teadus- ja arenduskeskusena mitte ainult kohalikul tasandil, vaid kogu Eestis ja Baltikumi regioonis. Koostöö puitmaterjalide töötamise valdkonna ettevõtetega suurendab erialade atraktiivsust ja elukestva õppe võimalusi.

1.2. Õppeasutuse huvigrupid

Huvigrupp	huvigrupi roll õppeasutuse arengus: huvigrupi ootused õppeasutusele ja õppeasutuse ootused huvigrupile
1.tööandjad	Ettevõtjad osalevad vastuvõtukomisjoni ja õppekavade nõukogude töös; praktikaettevõtted annavad tagasisidet õppijate ettevalmistuse ja praktikasoorituste kohta, ettevõtetes on viidud läbi praktilisi tunde; tööle asunud vilistlastega hoitakse kontakti, saadakse tagasisidet; õppijad ja pedagoogiline personal käivad õppereisidel, kus sõlmitakse isiklikke kontakte ja koostööleppeid.
2. erialaliidud ja-võrgustikud	Õppekavade ja õppeainete sisu täiendamisel on olnud abiks Võrumaa Arenguagentuur, Võrumaa ettevõtjate ühendused, õppurid on osalenud SA Innove poolt korraldatavatel kutsevõistlustel.
3. rahvusvahelised partnerid	Pikaajalised koostöösidemed on Saksamaa, Soome, Hispaania, Inglismaa, Norra, Küprose, Portugali, Türgi, Hollandi, Leedu, Läti ja Venemaa partneritega – sealseid õpilased ja õpetajad on viimase viie aasta jooksul korduvalt külastanud meie kooli, tutvustanud oma praktikaettevõtteid, osalenud tundides. Meie õpetajad on käinud partnerite koolidega tutvumas <i>Leonardo da Vinci</i> ning <i>Erasmuse</i> programmide toel.
4. õpilased	Õpilastelt saadav tagasiside on oluline parendustegevuse planeerimisel, õpilased kuuluvad ka õppetoetuste määramise komisjonidesse.
5. õpetajad	Õpetajad on kaasatud õppetooli juhtimis- ja arendustegevusse oma struktuuriüksuste koosolekute, üldkoosolekute, nõukogude (õppenõukogu, õppekava nõukogu, töökeskkonna nõukogu, töökeskkonna volinike) kaudu.

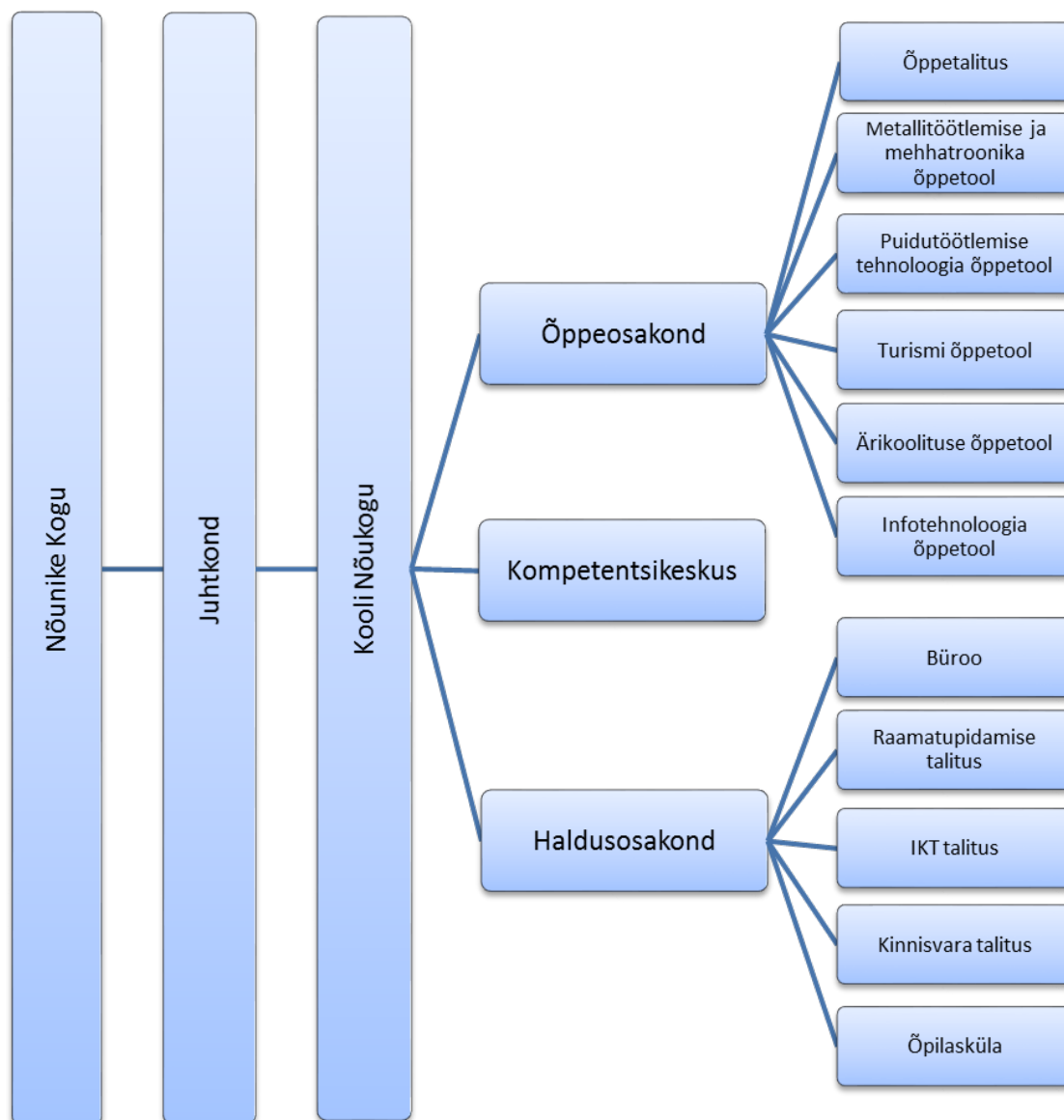
1.3. Võrumaa Kutsehariduskeskuse juhtimisstruktuur

Kooli juhib direktor, kelle ülesandeks on tagada tulemuslik töö kõikidel tasanditel.

Koolile seatud eesmärkide täitmiseks on koolil õppe- ja haldusosakond ning kompetentsikeskus. Õppe- ja haldusosakonna allüksusteks on õppetoolid ja talitlused:

- Õppetoolid: õppetöö planeerimine ja korraldus, õppeprotsessi tagasiside kogumine ja analüüs, õppijate nõustamine, rahvusvahelise koostöö korraldamine, raamatukogu ja täiskasvanute koolitus, avalikud suhted
- IKT talitus: kooli info- ja sidetehnoloogia seadmete, juhtimis- ja tugiinfosüsteemide arengu ning hoolduse tagamine, haridustehnoloogiline toetamine ja nõustamine
- Kinnisvaratalitus: õppe- ja arendustöök vajaliku kinnisvara olemasolu tagamine, haldamine ja arendamine
- Raamatupidamise talitus: finantsmajandustegevuse korraldamine ja arendamine
- Büroo: personalijuhtimine, registrite pidamine, dokumendihaldus ning arhiivitöö
- Õpilasküla: õppijate ja külaliste majutuse korraldamine
- Kompetentsikeskus: arendustegevus ja rakendusuuringute teostamine puidu- ja mööblitootjate konkurentsivõime kasvuks ning koostöö laiendamine ja tugevdamine ettevõtetega.

2014. aasta lõpu seisuga töötab koolis 99 töötajat (sh 4 - lapsehoolduspuhkusel), neist 65 töötajat on seotud õppekasvatustegevusega, 6 töötajat teadus- ja arendustegevusega (kompetentsikeskus) ja 28 inimest kuulub administratsiooni ja abipersonali koosseisu.

2. Sise- ja väliskeskkonna analüüs

Arengukava koostamisel on samuti lähtutud Võrumaa Kutsehariduskeskuse arengukava 2009 – 2014 täitmise analüüsist, õppekavarühmade enesehindamise aruannetest ja kooli ja ümbritseva keskkonna hetkeseisu ja arengutrendide analüüsist. Võrumaa Kutsehariduskeskuse arengukava koostamisel arvestatud alusdokumendid on esitatud *lisas 1*.

Arengukava periood on määratletud aastateks 2016 – 2020.

2.1. Piirkonna tasand

Võru maakonna arengustrateegia põhiväärtusteks maakonnas on:

- ettevõtlikkus – väärtustatakse julget pealehakkamist, teotahet ja vastutusvõimet;
- loovus – väärtustatakse uute lahenduste otsimist ning algupäraste tulemuste saamist;
- eripärasus – väärtustatakse piirkonna ja kogukondade omanäolisust ja kultuuritraditsioone;
- keskkonnahoidlikkus – väärtustatakse ümbritsevat keskkonda, suhtudes sellesse heaperemehelikult.

Võrumaa visioon aastaks 2025:

Võrumaa on atraktiivne Kagu-Eesti elu- ja töökeskkond, mida iseloomustab tugev majandus, konkurentsivõimeline haridus, oma kultuur ja eripära, kaasaegne tervishoid ja sotsiaalhoolekanne ning kaasav ja kestlik kogukond.

Visioonist lähtuvalt on Võrumaal viis eesmärki:

1. Võrumaa ettevõtetus on tulus ja töökohad hästi tasustatud (tugev majandus);
1. Võrumaal saab väärtuspõhise hariduse (konkurentsivõimeline haridus);
2. Võrumaa on “ummamuudu” (oma kultuur ja eripära);
3. Võrumaa on koht, kus inimesed elavad täisväärtuslikult ja kaua (kaasaegne tervishoid ja sotsiaalhoolekanne);
4. Võrumaalased on tugeva ja nakatava piirkondliku enesetunnetusega (kaasav ja kestlik kogukond).

2.2. Kutsehariduse tasand

Kutsehariduse süsteemi väljakutsed on analüüsitud kutseharidusprogrammis, ning HTMi analüüsiosakonna avaldatud aastaanalüüsis:

https://www.hm.ee/sites/default/files/aastaanalyyys2015_0.pdf

Eesti väljakutse on aastaid olnud erialase hariduseta ning ainult põhiharidusega või õpinguid mittejätkavate 18– kuni 24 aastaste inimeste suur hulk. Kutseõppe kõrge kvaliteet tagatakse koostöös tööandjatega. Eesmärkide saavutamiseks arendatakse õppekavu ja praktikakorraldust, võetakse laiemalt kasutusele õpipoisiõpe, kutseõppe lõpetamisel kutseksam. Kutseõppurite põhjalikku ettevalmistust töötamiseks täiendavad karjäärinõustamine, ettevõtlusõpe, IKT oskused ja vajadusel eesti keele õpe.

Eesmärkide saavutamise eeldus on koostöö haridussüsteemi ja tööandjate vahel, et tagada õppe vastavus tööturu vajadustele. Selle juures tuleb arvestada demograafiliste muutustega. Samuti tuleb tööturule ja kutseõppesse kaasata hariduslike erivajadustega noored.

Kutsehariduse arengute vajalike meetmete ja tegevuste planeerimine, elluviimine ja aruandlus toimub programmide kaudu. Võrumaa Kutsehariduskeskuse arengukava aluseks 2015. aastal kinnitatud programmid aastateks 2015-2018 ning nendes püstitatud eesmärgid, meetmed ja tegevused. Programme uuendatakse igal aastal ja kool arvestab sellega oma arengukava elluviimisel. Kinnitamisel on programmid perioodiks 2016-2019.

Kutseharidusprogramm 2015-2018

Programmi eesmärgiks ***on luua Eesti elanikkonnale nende vajadustele ja võimetele vastavad kvaliteetsed, paindlikud ja mitmekesiste valikutega kutseõppevõimalused, mis vastavad tööturu arenguvajadustele.***

Meede: Elukestva õppe võimaluste ja töömaailma vajaduste vastavus ning õppes osaluse kasv

Tegevus 1.1. Põhi- ja keskhariduse järgse õppe korraldamine lähtuvalt töömaailma vajadustest

Tegevus 1.2. Kutseõppe katkestamise vähendamine, õpilaste tugiteenuste ja toetusskeemi rakendamine

Tegevus 1.3. Kutseõppe koolitusmahtude kavandamine, rahastamismudeli uuendamine ja tegevuskulude rahastamine

Tegevus 1.4. Kutseõppeasutuste õppekavarühmade üleriigilise jaotuse optimeerimine ja õppekeskkonna kaasajastamine

Tegevus 1.5. Rahvusvahelise koostöö ja infovahetuse arendamine

Täiskasvanuhariduse programm 2015-2018

Programmi eesmärgiks ***on motiveerida täiskasvanuid õppima ning luua kvaliteetsed ja paindlikud ning tööturu arenguvajadusi arvestavad õppimisvõimalused.***

Eesmärki täidetakse meetmete abil:

- Haridustee katkestanud täiskasvanute tagasitoomine formaalharidusse ja eelduste loomine nende õppes püsimiseks ja tasemehariduse omandamiseks.
- Mitteformaalsele koolitusele ligipääsu suurendamine ja koolituse kvaliteedi tõstmine.
- Kutseüsteemi arendamine ning elukestva õppe visiooni ellu viivate koostöövormide loomine ja toetamine täiskasvanuhariduses.

Tööturu ja õppe tihedama seostamise programm 2016-2019

Programmi eesmärk on viia õppimisvõimalused vastavusse tööturu vajadustega. Samuti suurendada erialase kvalifikatsiooniga inimeste arvu nii nooremate kui ka vanemate seas.

Tegevused:

- OSKA süsteemi loomine
- Ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe arendamine kõigil haridustasemetel
- Kutsehariduse kvaliteedi tõstmine
- Kutsehariduse maine tõstmine
- Praktikasüsteemi arendamine kutse- ja kõrghariduses
- Õpipoisiõppe laiendamine
- Keeleõpe

2.3. Õpetatavatele õppekavarühmadele vastavate majandusvaldkondade tasand

Mehaanika ja metallitöötlus

Metallitöötlemise vastavaks majandusvaldkonnaks on eelkõige lõuna- ja kagupiirkonna töötlev tööstus, kuhu kuuluvad ettevõtted, mille tegevuse põhitegevusvaldkonnad on metallkonstruktsioonide, autotööstuse tarvikute, aparaatide, põllutöömashinate, metallmööbli ja metallifurnituuri tootmine. Levinumad tehnoloogilised protsessid piirkonna metalliettevõtetes on keevitamine ja metallkonstruktsioonide valmistamine, lehtmaterjalide töötlemine (painutamine, plasma- ja lasertöötlemine, lõikestantsimine) ning lõiketöötlemine (CNC-treimine ja freesimine). Nimetatud geograafilises piirkonnas tegutseb ligemale 90 metallitöötlemise ettevõtet. Toodangu kvaliteedi ja tootmise efektiivsuse tõstmise nimel on ettevõtted viimastel aastatel järjest enam panustanud uutele seadmetele ja tehnoloogiatele. Järjest uuenevad ning efektiivsemaid võimalusi pakkuvad tootmisliinid ja seadmed vajavad üha enam tehnilist personali, eelkõige seadistajaid ja tehnolooge, kes oleks juba eelnevalt koolitatud kaasaegsel tasemel õppeseadmetel ning oskaksid lühema aja jooksul lülitada ettevõtte tootmistegevusse oma konkreetset valdkonda.

Käesoleval ajal toimub mehaanika ja metallitöötlemise õppekavarühmas 5. taseme õpe metallide töötlemise tehnik-tehnoloogi nii esma- kui ka jätkuõppe õppekavade alusel, kutsekeskhariduse õpe metallitööpinkidel töötaja õppekava alusel ning 4.taseme kutseõpe poolautomaatkeevitaja ja APJ painutuspingi operaatori õppekava alusel (töökohapõhine õpe).

Tabel 1. Prognoositav õppijate arv keskpikas perspektiivis metallide töötlemise valdkonnas. Allikas: VKHK.¹

<i>Õppekavarühm</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
Mehaanika ja metallitöötlus						
keskkoolijärgne õppe	25	40	45	50	50	50
põhikoolijärgne õppe	35	30	35	40	40	40
KOKKU	60	70	80	90	90	90
sh töökohapõhine õppe	5	15	20	20	20	20
sh V tase	22	29	45	50	50	50

¹ Prognoosis on õppeaasta (9 kuu) planeeritavate õpilaste arvude aritmeetiline keskmine õppekavarühmas.

Energeetika ja automaatika

Lõuna-Eesti kõige konkurentsivõimelisemad majandusklastrid on tööstuse valdkonnas puidu- ja mööblitööstus, aparaaditööstus, toiduainetetööstus ja õmblus- ja nahatööstus. Piirkonna tööandjad vajavad automaatikaseadmete spetsialiste, hüdraulika ja pneumaatika spetsialiste, liinide seadistajaid ja hooldajaid, masinate programmeerijaid. Kvalifitseeritud tööjõudu on tehnika ja mehhatroonika valdkonnas puudu ning raske leida märgivad kõik piirkonna tööstusettevõtted.

Tööjõuprobleemid on aktuaalsemad suuremate firmade jaoks, kelle vajadused kvalifitseeritud tööjõu osas on suuremad. Samuti edukamate ettevõtete jaoks, nagu vineeritööstus (UPM Kymmene, Tere ja Valio tehased, farmaatsiatehas Thakeda, Kagu Elekter) kus enim vajatakse seadmete ja seadeldiste spetsialiste.

Mehhatroonikuid on tarvis rohkem kui neid täna saada on (Analüütiline kokkuvõtte kvalitatiivsest tööjõuvajadusest tegevusalade kaupa, Riigikantselei 2014.)

Võru Maakonna arendusstrateegias 2014-2025 on planeeritud uute tööstusalade Misso, Väimela, Võrusoo, Kobela, Vastseliina ja Rõuge väljaarendamine. Kuhu planeeritakse puidutööstuse, metallitööstuse, ehitusmaterjalitööstuse, toiduainetetööstuse, elektroonikatööstuse, masinatööstuse, tekstiilitööstuse ettevõtteid. Nendes uutes arenduspiirkondades on vajadus elektroonika ja automaatika seadmete teenindajate, seadistajate ja hoolduse pakkujate järele.

Automaatik-tehnik on 5. taseme kutsekvalifikatsiooniga ametikoht. Vajadus sellise taseme spetsialistide järele on suurem kui praegu ette valmistatakse („Kvantitatiivse tööjõuvajaduse prognoosi andmestiku ja kvalitatiivse tööturu seire ühitamise meetodika väljatöötamine ja piloteerimine „Analüütiline kokkuvõtte kvalitatiivsest Tööjõuvajadusest tegevusalade kaupa 2014). Vastavalt uuringule “Eesti tööturg täna ja homme” on mehhatroonika (madalam tase) vajadus suurem kui koolitatakse ning robottehniliste süsteemide operaatorid on tulevikueriala, kus tööjõuvajadus aina suureneb.

Antud valdkonnas toimub õpe 5.taseme mehhatroonik kutseõppe õppekavade alusel ja kutsekeskhariduse õppekava alusel: automaatika ja mehhatroonika.

Tabel 2. Prognoositav õppijate arv keskpikas perspektiivis energeetika ja automaatika valdkonnas. Allikas: VKHK.

Õppekavarühm	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Energeetika ja automaatika						
keskkoolijärgne õppe	14	15	20	30	35	40
põhikoolijärgne õppe	16	30	30	35	35	35
KOKKU	30	45	50	65	70	75
sh V tase	14	15	20	30	35	40

Puitmaterjalide töötlus

Puidutöötlemine on alati olnud jätkusuutlik ja seda kinnitavad ka viimaste aastate majandusnäitajad. Metsa- ja puidusektor on Eesti majandusele oluline eksporditulu tootja. Suuresti kohalikul taastuvressursil baseeruv tootmine annab aluse puidupõhiste toodete tugevalt positiivsele väliskaubanduse bilansile, kusjuures sisemajanduse koguproduktis luuakse maksimaalne lisandväärtus.

Puidutöötlemise tööprotsessid on tänapäeval samuti kiiresti arenenud ja maksimaalselt mehhaniseeritud. Tööandjad vajavad eelkõige tarkadele tööpinkidele puidutehnoloogide ja kõrghariduse väärilise mõtlemisega puidutöötlemise spetsialiste, kes suudavad kogu puidutöötlemise tootmisprotsessi juhendada ja veel optimaalsemalt CNC pinke rakendada vastavalt ettevõtte spetsiifikale.

Eesti puidutöötlemise arengusuund näitab, et suuremaid investeeringuid ja tootmismahutusi kavandatakse julgelt, kui riik tagab ettevõtjatele jätkuvalt puidutöötlemise tehnoloogide koolitamise.

Õpe toimub keskkoolijärgsel rakenduskõrghariduse taseme õppekavade järgi. Rakenduskõrghariduse õpe lõpetatakse 2016. aastaks. Põhikoolijärgne kutseõpe toimub tislerialal. Kagu-Eesti üheks oluliseks majandusvaldkonnaks ja töökohti loovaks juhtvaldkonnaks on puidutöötlemine. Seda tõendab ka Eesti riigi soov ja tahe luua puidutöötlemise ja mööblitootmise kompetentsikeskus just Võrumaa Kutsehariduskeskuse struktuuriüksusena.

Läbi puidutöötlemise ja mööblitootmise kompetentsikeskuse TSENTER käivitamise projekti on VKHK-l võimalik luua lisandväärtust järgmisel moel: 1) keskuse väljaarendamine loob soodsa pinnase õppe- ja teadustöö kvaliteedi tõusuks ning ettevõtlussektori ja teaduse vahelise koostöö edendamiseks; 2) laiendab oluliselt piirkonna kutseõppeasutuste vahelist koostööd ettevõtetega; 3) toimub efektiivne ruumide ja muude ressursside ristikasutus; 4) suurenevad võimalused piirkonna tuumikkompetentside edasiseks arendamiseks, mis juba täna on oluliseks toeks ettevõtlussektori ja piirkonna üldises arengus; 5) atraktiivsema töökeskkonna loomise tulemusena suureneb kõrgelt kvalifitseeritud õppejõudude sissevool piirkonda.

Rakenduslikku kõrgharidust omandavad tudengid ja õpet läbiviivad õppejõud on üheks tugevaks alustalaks loodava keskuse eesmärkide täitmisel ja rahvusvahelise koostöövõrgustiku tugevdamisel.

Puidutöötlemise õppetool koos kompetentsikeskusega omavad täna tugevat potentsiaali kujuneda perspektiivselt vähemalt ühel valdkondlikult piiritletud suunal rahvusvaheliselt konkurentsivõimeliseks ja tõstavad seeläbi piirkonna konkurentsivõimet tervikuna. Eelkõige Võrumaa Kutsehariduskeskus saab arendada ja jagada teadmistel põhinevat kompetentsi puidutöötlemise- ja mööblitootmise vallas, kuna pakub kõrgelt kvalifitseeritud spetsialistide koolitamiseks 5. taseme esma- ja jätkuõpet ning täienduskoolitusi.

Hetkel toimub õpe 5. taseme esmaõppes puittoodete tehnoloogi esmaõppe ja tisleriala jätkuõppe õppekavade alusel. 5. taseme õppel saab praktikabaasina kasutada puidutöötlemise ja mööblitootmise kompetentsikeskuse võimalusi. Kutsekeskhariduse õpe tisleriala õppekava alusel ja 4. taseme kutseõpe CNC pingi operaatori õppekava alusel (töökohapõhine õpe).

Tabel 3. Prognoositav õppijate arv keskpikas perspektiivis puitmaterjalide töötamise valdkonnas. Allikas: VKHK.

Õppekavarühm	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Puitmaterjalide töötamine						
keskkoolijärgne õpe	20	30	35	50	50	50
põhikoolijärgne õpe	35	35	40	40	40	40
KOKKU	55	70	75	90	90	90
sh töökohapõhine õpe	2	20	20	20	20	20
sh V taseme õpe	15	20	20	25	25	25

Ehitus

Töäjõu-uuringu andmetel on ehitusettevõtetes praegu kutsekoolituseta ehitustöölisi ligi 50%. Vähesel juurdekasvu puhul on oht, et ehitussektorisse jääb märkimisväärne hulk vajaliku oskusteabeta töötajaid. See aga omakorda mõjutab ehituse kvaliteeti.

Sõltuvalt ettevõtte suurusest on iga 6–10 ehitustöölise kohta vaja meistritasandi kompetentsust valdavalt töötajat, kes on võtmetähtsusega tööde kvaliteedi, sealhulgas energiatõhususe tagamisel. Ehitustöölise koguarv ehitusettevõtetes on lähiaastatel ligikaudu 28 000. Siit lähtuvalt on projekti peamise, meistritaseme koolitust vajava sihtrühma suuruseks 3500 töötajat. (www.kutsekoda.ee/fw/contenthelper/10373139/10450840).

Üsna loogiline on eeldada, et ehitussektoris on oodata tööjõuvajaduse kasvu, kuid see võib olla aastati väga erinev ning võib tulla aastaid, kus protsessid võivad olla ka vastupidised. MKM-i ja konjunktuuriinstituudi prognooside põhjal jääb järgnevatel aastatel ehituses puudu tööjõust ja selle põhjusteks on:

- lahkumine skandinaavia tööturule;
- pensioneerumine ;
- ei lisandu piisavalt uusi kvalifitseeritud töötajaid, kuna eriti kutsehariduses on kõrge väljalangevus (Rainer Kattel, TTÜ).

Tööjõulünga täitmiseks ehitussektoris on Võrumaa Kutsehariduskeskus viinud läbi õpet ehitusvaldkonnas.

Hetkel toimub 4. taseme õpe maalri õppekava alusel ja kutsekeskharidusõpe kivi- ja betoonkonstruktsioonide õppekava alusel. Samuti õpivad õppurid ehitusviimistluse õppekava alusel. Plaanis on koostöös puiduvaldkonna ning puidutöötlemise ja mööblitootmise kompetentsikeskusega välja arendada puitkonstruktsioonide õppekava kasutades praktikabaasina puidutöökoda. Lisaks on plaanis koostada plaatija õppekava ja praktikabaasina kasutada osaliselt Viljandi KK ehituse praktikabaasi (koostööleping nr 71).

Ehituserialade õpetamise perspektiiv ja tulevik Võrumaa KHK-s fikseeritakse kooli pidaja poolt 2017.aasta jooksul.

Tabel 4. Prognoositav õppijate arv keskpikas perspektiivis ehituse valdkonnas.

Allikas: VKHK.

Õppekavarühm	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ehitus						
keskkoolijärgne õppe	19	25	20	20	25	25
põhikoolijärgne õppe	26	30	40	40	40	40
KOKKU	45	55	60	60	65	65
sh töökohapõhine õppe	-	15	20	20	25	25

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkond

Eesti IKT kompetentsidega tööjõu hetkeseisu ja vajaduse kaardistamise uuringus on IT tugipersonal (tehnikud ja kasutajatugi ning müügipersonal) suurimad ametigrupid, keda tööjõuturg vajab. Võru Maakonna Arengustrateegias 2014-2025 on arendusfookuseks KAUGTÖÖ Arendamine. Võimalus kodust või kaugtöö keskusest töötada vähendab tööle sõitmiseks kuluvat aega ning võimaldab töötada ka neil, kes mingil põhjusel igapäevaselt töökohal viibida ei saaks. (n. Erivajadustega inimesed). Sellest tuleneb IT kasutajatoe spetsialistide vajadus.

Võrumaa Arengustrateegia näeb ette uute, kaasaegsete tööstus- ja logistikaalade välja arendamise, mis loovad olulisel määral juurde uusi töökohti. Ettevõtluse arendus aladel vajatakse rohkem IT spetsialiste, kes loovad veebilehti, loovad e kaubanduse lahendusi, kujundavad ja administreerivad süsteeme, installeerivad tarkvara, tagavad süsteemide igapäevase toimimise ja uuendavad süsteeme.

Analüütiline kokkuvõte kvalitatiivsest tööjõuvajadusest tegevusalade kaupa (Riigikantselei 2014), on tööjõu vajadus IT tehnikute ja kasutajatoe järele aastani 2020 220 inimest. IT süsteemiadministraatoreid 295.

Tööjõu vajaduse prognoos IKT sektoris kuni aastani 2020 on 2661-4456. Prognoosuuringus leiti, et vajadus IKT spetsialistide järgi muudel tegevusaladel on kuni 4000. See prognoos ei tugine mudelil vaid statistikal ja eksperthinnangutel.

Kutseharidusega uute töötajate osas ulatub nõudlus 2500-2900 töötajani (Praxis, 2013).

Antud valdkonnas toimub õpe rakenduskõrghariduse õppekava, 5. taseme telekommunikatsiooni spetsialisti õppekava ja 4 taseme kutsekeskhariduse IT süsteemide noorempetsialisti ja 3.taseme IT tugiisiku õppekava alusel.

Tabel 5. Prognoositav õppijate arv keskpikas perspektiivis IKT valdkonnas. Allikas: VKHK.

Õppekavarühm	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia						
keskkoolijärgne õppe	30	20	20	20	20	20
põhikoolijärgne õppe	60	60	60	60	60	60
KOKKU	90	70	80	80	80	80
sh töökohapõhine õppe	5	20	20	20	20	20
sh V tase	20	20	20	20	20	20

Turismi-, toitlustus- ja majutusteeninduse valdkond

Hotellide ja restoranide sektoris tegutseb üle 1500 ettevõtte, enamus neist on väikesed, alla 50 töötajaga ettevõtted. Tööhõive prognoosi kohaselt on hõivatud isikute arv ca 24 200 inimest, mis on 3,7 % kogu majanduse tööhõivest. Hõive prognoosi kohalt on ametialadest kõige enim esindatud lihtõölised (14,2 tuhat), seejärel teenindajad (5,5 tuhat).

2016. aastal hotellide ja restoranide sektoris Eesti turismiarenduskava prognoosi kohaselt suureneb kvaliteedimärgiseid omavate turismiinfosüsteemi andmebaasis registreeritud turismiteenuse pakkujate ja atraktsioonide arvu 4%-lt 2012. aastal 25%-le 2020. aastal. Kvaliteedimärgist omavad turismiettevõtted peavad konkurentsivõime säilitamiseks panustama töötajate koolitamisega või palkama kvalifitseeritud tööjõudu.

Kagu-Eestis on võrdlemisi edukalt toimiv turismi- ja puhkemajandussektor. Prognooside kohaselt kasvab aastaks 2020 siseturistide ööbimiste arv Lõuna-Eesti 0,62 mln (2012: 0,51 mln) ja välituristide ööbimiste arv Lõuna-Eesti 0,33 mln (2012: 0,28 mln), mis annab arenguperspektiivi turismiasjalistele kuid samas esitab ettevõtetele väljakutse konkurentsivõime säilitamiseks.

Üks piirkonna eripära seisneb võru, põlva ja setu kultuuris, mis kõik on väga elujõulised. Võrumaa Kutsehariduskeskuse pärandturismi korraldaja tase 4 õppekava aitab luua lisandväärtusi pärandkultuuri ja turismi omavahelisteks koostööks. Piirkond on rikkus on erinevad looduslikud ja ajaloolised huviväärsused, millede paremaks eksponeerimiseks turistidele peame panustama teadlikke giidide koolitamisega.

Suuremal osal sektoris töötavatel inimestel on keskharidus erialase ettevalmistuseta. Teine osa sektorist iseloomustab töötav ettevõtte omanik, kellel puudub erialane kvalifikatsioon kuid on erialane töökogemus. Kvalifikatsiooni tõstmiseks ja tööturul konkurentsivõime säilitamiseks pakume jätkuõpet 4. taseme ja 5. taseme õppekavadel.

Võrumaa Kutsehariduskeskus oma pikaajalise ja toimiva turismi valdkonna koolituskogemusega pakub kutseõpet neljal erineval tasemel, pakkudes erinevaid lahendusi nii noortel, töötavatele kui ka tööturult kõrval olevate elanike haridustee jätkamiseks.

Hetkel toimub 5. taseme õpe majutuskorralduse õppekava alusel ja kutsekeskharidusõpe majutusteeninduse õppekava alusel ning 3. taseme õpe abikoka (töökohapõhine õpe) ja 2. taseme õpe puhastusteenindaja õppekava alusel. Viimane on mõeldud erivajadustega õppuritele ja õppekohaks on Urvaste Kool. Plaanis on avada vastuvõtt 5. taseme giidi erialal.

Tabel 6. Prognoositav õppijate arv keskpikas perspektiivis turismi valdkonnas. Allikas: VKHK.

Õppekavarühm	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Turismi-, toitlustus- ja majutusteenindus						
keskkoolijärgne õppe	40	45	50	50	55	55
põhikoolijärgne õppe	80	85	85	85	85	85
KOKKU	120	130	135	135	140	140
sh töökohapõhine õppe	3	10	20	20	20	20
sh V tase	10	30	35	35	35	40
sh HEV	35	30	30	30	30	30

Äriteenused

Eesti ühiskonna tasakaalustatud arengu ja jätkusuutlikkuse üheks alustalaks on heade kutseoskustega inimesed. Kutseharidussüsteemi võtmeküsimus on: kuidas muutuvates oludes aidata kaasa töötajate ajakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kujundamisele.

Erinevad riiklikud arengukavad ja strateegiad tõstatavad ühe vajalikumaks arengusuunaks elanikkonna ettevõtlikkuse ja ettevõtluse arendamise vajalikkuse. Üheks võimalusteks on kutsekoolide ja ettevõtete koordineeritud koostöös parandada ettevõtluse ja haridussüsteemi omavahelist sünergiat nii kutsehariduse tasandil ning aidata juurutada ettevõtete vajadustele suunatud spetsiifiliste koolituste läbiviimist, kasutades selleks paindlikke õppevorme ja lühiajalist planeerimistsükli (Eesti Ettevõtluse strateegia).

Võrumaa Kutsehariduskeskuse äriteenuste valdkond on pikaajalise õpetamise kogemusega andnud panuse piirkonna elanikkonna ettevõtlikkuse ja ettevõtluse arendamise – rakendusliku kõrghariduse õpe, 4. ja 5. taseme taseme kutseõpe, lisaks erinevad õppevormid töötavatele inimestele.

MKM tööjõuvajaduse prognoos aastani 2020 – Eesti vajab aastatel 2011-2020 1200 äri- ja haldusala kesktaseme spetsialisti. Tööhõive määr kasvab aastaks 2020 vähemalt 65% - ni kõigis Kagu-Eesti maakondades. Ettevõtete tööviljakus töötaja kohta on kõigis Kagu-Eesti maakondades aastal 2020 vähemalt 78% Eesti keskmisest. Eelpool nimetatud näitajate kasv eeldab, et peab suurenema piirkonna ettevõtlikkusteadlikute inimeste ja uute loodavate ettevõtete arv.

Ettevõtlusõppe Edendamise kava ning Tööturu ja õppe tihedama seostamise programm aastateks 2015–2018 üks kavandatavaks tegevuseks on ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe süsteemne arendamine kõigil haridustasemetel.

Kvalifitseeritud spetsialistide koolitamiseks pakume 5. taseme esma- ja jätkuõppe õppekavasid (väikeettevõtte turundusspetsialist, ärikorraldus) ja täienduskoolitusi äriteenuste valdkonnas.

Alustavate ettevõtjate koolitamiseks pakume 5. taseme esmaõpet (väikeettevõtlus). 2016. aastal on plaanis avada bürootöötaja õppekava erialase kvalifikatsioonita töötavatele kontorispetsialistidele.

Tabel 7. Prognoositav õppijate arv keskpikas perspektiivis äriteenuste valdkonnas.

Allikas: VKHK.

Õppekavarühm	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Äriteenused						
keskkoolijärgne õppe	55	50	60	60	60	60
KOKKU	55	50	60	60	60	60
sh V tase	25	30	35	35	35	35

Kaubanduse valdkond

Jae- ja hulgikaubandus on üks suuremaid majandusharusid Eestis, kus töötab kokku ligi 90 tuhat inimest. Peaaegu kaks kolmandikku sektori töötajaist on hõivatud jaemüügis, viiendik hulgikaubanduses ning ülejäänud mootorsõidukite müügi ja teeninduse ettevõtetes. Lisandväärtusest annavad kaubandusettevõtted 14%.

Enam kui 40% sektoris hõivatutest moodustavad teenindajad ning viiendik on spetsialistid. Lihttöölise osatähtsus on viimastel aastatel jäänud alla 7%. Peamiselt on teenindajad üldkesk- või kutseharidusega. Tänapäeval võrreldes suuremat vajadust tuntakse nii spetsialistide, oskustöölise kui teenindajate järele, väheneb lihttöölise osatähtsus. Sellest tulenevalt kasvab vajadus mõnevõrra kutsehariduse ning kõrgema kvalifikatsiooniga (5. tase) töötajate järele.

Kokku on prognoositav tööjõuvajaduse kasv aastani 2017 ligikaudu 1600 teenindajat ja spetsialisti. Vajadus juhtivtöötajate järgi selles valdkonnas väheneb. Kui arvestada ka

töötajate asendusvajadust, siis on täiendavalt aastaks 2017 vaja 14,2 tuhat töötajat, kellest 32% peaks olema kutseharidusega.

Kaubanduse valdkonnas toimub hetkel õpe müüja-klienditeenindaja 4. taseme kutseõppe õppekava alusel (töökohapõhine õpe) ja 5. taseme müügikorraldaja õppekava alusel mittestatsionaarses õppevormis.

Tabel 8. Prognoositav õppijate arv keskpikas perspektiivis kaubanduse valdkonnas.

Allikas: VKHK.

Õppekavarühm	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kaubandus						
keskkoolijärgne õppe	20	20	30	30	30	30
KOKKU	20	20	30	30	30	30
sh töökohapõhine õppe	10	15	15	15	15	15

Täiskasvanute koolituse valdkond

Tabel 9. Täiskasvanute koolituses õppijate arv õpetatavates valdkondades 2009-2014. Allikas: VKHK.

Täiskasvanute koolitus valdkonna viisi	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ehitus	-	-	-	12	9	18
Energeetika ja automaatika	41	21	85	83	174	10
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia	212	503	310	491	496	638
Kaubandus	30	16	24	-	15	-
Mehaanika ja metallitöötlus	91	62	14	74	28	67
Puitmaterjalide töötlus	95	38	123	116	227	274
Turismi-, toitlustus- ja majutusteenindus	256	442	510	276	169	116
Äriteenused	1006	699	686	786	740	764

Tabel 10. Täiskasvanute koolituses õppijate arv finantseerimise liigiti 2009-2014.

Allikas: VKHK.

Kursuste eest tasusid	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Õppija	9	27	6	3	6	1
Tööandja	974	721	985	651	302	398
Eesti Töötukassa	49	22	40	74	73	41
TTK RKT	458	494	366	254	53	274
Muu (majasisesed koolitused, erinevad projektid)	241	517	355	866	1424	1173

Kagu-Eestis on suur tööpuudus ning väljaränne. Noored suunduvad välismaale tööle ja kohalik tööealine elanikkond vananeb. Vajadus on uute töökohtade ja täiendus- ja ümberõppe järele. Koolituse sihtrühmadeks on jäänud 35-54 aastased töövõimetuspensionärid, majanduslikult mitteaktiivsed mitte-estlased, vähemalt 40-aastased hõivatud ja madala haridustasemega väikelaste vanemad, vene keele oskuseta elanikud kõigis vanuserühmades, 35-64 aastased inglise keele oskuseta elanikud, 35-64 aastased majanduslikult mitteaktiivsed puuetega inimesed, madala haridustasemega töötud ning vähetasustatud töökohtadel töötavad kõrgharidusega inimesed.

Valdkonna arenguvaade aastani 2020

Eeskätt tuleb tugevdada kohalikku ettevõtlusmaastikku ja vähendada väljarännet Kagu-Eestist. Koolitusplaanid tuleks koostada koos kohalike ettevõtjatega ning plaanide väljundiks on vajalike teadmiste ja oskustega töötajad.

Täiskasvanute koolitus tuleb suunata ettevõtjate täienduskoolitusteks. Vaja on rakendada töökohapõhist õpet tihendades koostööd ettevõtjatega.

Olulisemad sihtgrupid täiskasvanute koolituses on:

1. Ettevõtjad - vajalikud täienduskoolitused. Prioriteetsemad teemad on majandusarvestus, juhtimine, meeskonnatöö ja suhtlemine, võõrkeeled (inglise, vene, jt), kvalifikatsiooni tõstvad koolitused tehnoloogia- ja teenindusvaldkondades.
2. Madalama haridustasemega inimesed, kes on mitteaktiivsed või töötud, samuti vanemaealised (45+). Vajalik on nii täienduskoolitus kui ümberõpe, võtmeoskusi andvad ja kvalifikatsiooni tõstvad koolitused. Sihtgrupi ülesleidmiseks tuleb teha tihedat koostööd Eesti Töötukassaga ja kohalike omavalitsustega. Vajalik on nõustamine karjääri planeerimisel. Koostöös Eesti Töötukassaga tuleb planeerida töökohapõhist õpet.

Tabel 11. Prognoositav täiskasvanute koolituses õppijate arv koolis õpetatavates valdkondades. Allikas: VKHK.

Täiskasvanute koolitus valdkonna viisi	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ehitus	18	40	50	60	70	75
Energeetika ja automaatika	10	20	30	40	50	55
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia	133	150	160	170	180	185
Kaubandus	10	20	30	40	50	55
Mehaanika ja metallitöötlus	224	230	240	250	260	265
Puitmaterjalide töötlus	183	200	210	220	230	235
Turismi-, toitlustus- ja majutusteenindus	100	105	110	115	120	125
Äriteenused	200	210	220	225	230	235
Muud projektid	1022	935	940	950	960	955
Kokku:	1900	1910	1990	2070	2150	2185

2.4. Lõppenuid perioodi arengukava täitmise analüüs

Võrumaa Kutsehariduskeskuse arengukava 2009–2013 kinnitati kooli nõukogu poolt 2009. a detsembris. Seoses Elukestva Õppe Strateegia valmimise viibimisega pikendati arengukava 2013. a sügisel ühe aasta võrra. Ülevaade Võrumaa Kutsehariduskeskuse arengukava tegevuskava täitmisest on esitatud *lisas 2*.

Viimase 5 aasta jooksul vähenes üliõpilaste arv rakenduskõrghariduse tasemetel, kuid üldine õpilaste arv kasvas, sest VKHK alustas kutsekeskhariduse andmist ning oli ühendatud alates septembrist 2012 Vana-Antsla Kutsekeskkooliga. VKHK optimaalne õppijate arv tasemekoolituses on 600-700 õpilast. Õppekohtade täitmine kutsehariduses oli hea seoses põhikoolijärgse õppe alustamisega, kuid viimastel aastatel on süvenenud negatiivne trend keskkooli baasil antava kutseõppe õppekavade täitmisel.

Riikliku koolitustellimuse täitmine 2014. aastal on 85,1%. Õppetöö katkestajate osakaal 2014.a kutsehariduses kokku oli 15,3%, mis on madalam kui riigi keskmine (21,8%).

Tabel 12. VKHK õppurite arv. Allikas: EHIS.

	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15
kutseõpe	243	290	513	484	475
rakendusharidusõpe	400	392	367	267	167
KOKKU	643	682	880	751	642

Tabel 13. Prognoositav RKT kohtade arv kutsehariduses keskpikas perspektiivis 2015 -2020 õpetavates õppekavarühmades. Allikas: VKHK.

Õppekavarühm	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mehaanika ja metallitöötlus	60	70	80	90	90	90
Energeetika ja automaatika	30	45	50	65	70	75
Puitmaterjalide töötlus	55	70	75	90	90	90
Ehitus	45	55	60	60	65	65
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia	90	70	80	80	80	80
Turismi-, toitlustus- ja majutusteenindus	120	130	135	135	140	140
Äriteenused	55	50	60	60	60	60
Kaubandus	20	20	30	30	30	30
KOKKU	475	510	570	610	625	630
sh töökohapõhine õppe	20	80	95	95	100	100
sh V taseme õppe	106	144	175	195	200	210
sh HEV	35	30	30	30	30	30

Kooli jätkusuutlikkuseks on vajalik kavandada meetmed tasemekoolituses õppijate arvu säilitamiseks ning suurendada täiskasvanute koolituses õppijate arvu.

2.5. SWOT ja arendusvaldkonnad

Kooli SWOT analüüsi (*lisa 3*) ja õppekavarühmade enesehindamise alusel hindamisvaldkondadele antud hinnangutele ning hetke- ja arenguvaate võtmetugevuste ja arenguvaldkondade alusel on välja toodud peamised arendustegevused:

1. ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ

Õppeprotsess

- Õppurite hoiakuid ja väärtusi õppekava omandamisel tuleb süsteemselt hinnata
- Valikmoodulite pakkumisel arvestada õppijate soovidega ja vastava õppekavarühma eripäraga - robootika, mehhatroonika ja automaatika
- Valikainete puhul peaks enam kasutama ka võimalust rakendada VÕTA-t so võtta neid aineid teistest koolidest ja võimalus pakkuda neid aineid ülekoolliselt. Tuleks rakendada valikainete valimise süsteem
- Kaaluda õppijate arvu suurendamist, et tagada piisav riiklik rahastus
- Õpilastele rahulolu ja õppetöös edasijõudmist suurendab mitmekesisemate õppetöövormide rakendamine, nt kaug- või tsükliõpe. Paraneb aja kui ressursikasutus
- Vajalik oluliselt suurem kutseõpetajate tähelepanu probleemide märkamisel, efektiivsemate mõjutusvahendite kasutuselevõtt ning individuaalõppegraafikute intensiivistamine
- Pöörata tähelepanu õppeedukusele

Praktikakorraldus

- Otsida aktiivselt võimalusi praktikabaaside võrgu laiendamiseks nii maakonnas kui ka väljaspool
- Koostöös tööandjate ja koostööpartneritega on asjakohane praktika eesmärkide, dokumentatsiooni ja ülesannete arendus
- Rohkem kaasa haarata nii tööandjaid kui ka õppureid (mõttetalgud, ajurünnakud)
- Õpilaste suurem kaasamine praktikakorralduse arendamisse. See võimaldab arendada osapooli rahuldavat praktikakorraldust ning nende tegevuste läbi tõuseb kaasatud osapoolte teadlikkus õppekavarühma praktikasisust ja eesmärkidest
- Koostada ajakava ja tegevusplaan lähiaastatel kutseomistamise õiguse saamiseks, et olla konkurentsivõimeline teiste koolidega

2. PERSONALI ARENDUS

Kvalifikatsioon

- Jälgida töötajate vastavust kvalifikatsiooninõuetele
- Jätkata pedagoogide motiveerimist haridustaseme tõstmisel (kraadiõppes õppimine)

Stažeerimine

- Õppe jätkusuutlikkust saab tagada läbi õpetajate erialaspetsiifiliste koolituste ja stažeerimise ning jätkuvalt õppekavasid arendades, sh kaasajastades õppemeetodeid, õpiväljundeid ning hindamist
- Luua võimalused kutseõpetajate stažeerimiseks ettevõtetes, mitte ainult teistes koolides
- Erialaõpetajate stažeerimise suurendamine ettevõtetes, tagamaks õpetamise elulähedus

Kutseeksamid

- Seada eesmärgiks kõigi õppekavarühma kutseõpetajate valdkonna kutseeksami sooritamine

Koolitused

- Paremustamist vajab eneseanalüüsil saadud tulemuste kasutamine õpetaja edaspidise erialase arengu planeerimisel;
- Tõhustamist vajab koolituselt saadud teadmiste levitamine kolleegide seas
- Parendamist vajab sisekoolituste pakkumine personalile
- Parandada õpitu ja kogutud heade kogemuste ja teadmiste levitamine
- Mõningaseks probleemiks on läbimõtlemata koolitused, mille vajadus on küsitav, mõtlematu aja ja ressursside kasutus

3. RESSURSSIDE KASUTAMINE

- Kooli eelarve planeerimisel tõhustada koostööd struktuuriüksuste vahel
- Kooli juhtkonnal jätkata ka edaspidi jõupingutusi, leidmaks ressursse muudatuste elluviimiseks, sealjuures vajab personal muudatustega kaasatulemiseks motiveerimist
- Arendamist ja ühtlustamist vajavad arvuti kasutajate teadlikkus ja oskused, e-õppe arendamiseks on erinevaid võimalusi

4. KOOSTÖÖ HUVIGRUPPIDEGA

- Koguda enam informatsiooni tööandjatelt
- Koostöö tõhustamine kooliväliste huvigruppidega
- Sihipärane koostöö huvigruppidega (koostöövõrgustik koolis sees, täienduskoolituse laialdasem pakkumine, praktikajuhendajate koolitamine, koostööseminarid praktika ettevõtetega)
- Töötada välja huvigruppidega koostöö hindamise alused või mudel
- Täiustada Lõuna-Eesti kutseõppeasutuste võrgustikku, arendada õppebaaside riskasutust, koolide personali kogemuste vahetust, pedagoogide vahetust ja oma kogemuste tutvustamist

5. EESTVEDAMINE JA JUHTIMINE

- Seoses õpilaste arvu vähenemisega lähiaastatel tuleks optimeerida kooli struktuuri, lähtudes kooli visioonist.
- Strateegilise planeerimisse kaasata senisest rohkem struktuuriüksused ja nende töötajad.
- Jälgida arengukavas püstitatud eesmärkide saavutamist ja suunata selleks kavandatud tegevusi

3. Võrumaa Kutsehariduskeskuse missioon ja visioon

Missioon

Elukestvat õppimist toetav kool

Visioon 2020

Võrumaa Kutsehariduskeskus on rahvusvaheliselt tuntud ja tunnustatud, atraktiivset, kaasavat ning paindlikku õpet võimaldav, arengut toetav parim hariduskeskus Eestis

Võrumaa Kutsehariduskeskuse põhiväärtused

Põhiväärtus	
KOMPETENTSUS	psühholoogiline – oskame olla ja tegutseda koos teiste inimestega, töötada konstruktiivselt ühes kollektiivis ja teha koostööd professionaalne - valdame erialast oskusteavet ja toetame elukestvat õpet
PAINDLIKKUS	oskus arvestada nõuete ja oludega, kohanemisvõime
EMPAATIA	võime tajuda teiste emotsioone, tundmusi, tundeid ja vajadusi
ARENEMISVÕIMELISUS	pidev enesearendamine, innovatsioon ja jätkusuutlikkus
INNOVAATILISUS	uute mõtete, ideede ja käsituste ellurakendamise protsess

4. Strateegilised eesmärgid ja tegevuskava tulemusvaldkonniti

4.1. Üleriigilise eesmärgi mõõdikud ja sihid

Eesmärgi mõõdikud	Algtase Allikas: EHIS					Sihttase					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. Kutsekeskhariduse nominaalajaga lõpetajate % lõpetajatest	49,4	48,1			60	60	60	65	70	70	80
2. Õppetöö katkestajate osakaal kutsekeskhariduses I aastal, %	17,7	19	11,4	22,6	15,2	<20	<20	<20	<20	<20	<20
3. Õppetöö katkestajate osakaal kutseõppes keskhariduse baasil I aastal, %	8,9	6,3	20,8	9,3	17,8	<20	<20	<20	<20	<20	<20
4. Õppetöö katkestajate osakaal kutshariduses kokku, %	15,6	12,3	16,2	14,4	15,3	<20	<20	<20	<20	<20	<20
5. Kutseeksami edukalt sooritanute osakaal lõpetajatest, %	5,9	0	3,3	49,7	38,1	40	50	60	80	80	80
6. Kutsehariduse lõpetanute keskmine töine sissetulek, eurot keskmiselt kuus			624,3	646,9	-	700	725	750	770	800	900
7. Õpilaste ja õpetajate ametikohtade suhtarv kutseõppeasutuses	7,2	7,3	14,9	16,6	15,5	16	16,5	17	17	18	18

4.2. Võrumaa Kutsehariduskeskuse strateegilised eesmärgid

Lähtudes p 2.5 esitatud parendustegevustest visiooni realiseerimiseks on püstitatud järgmised strateegilised eesmärgid ja tegevuste tulemused:

1. VKHK- s on atraktiivsed, paindlikud, individuaalset arengut toetavad ja tööturu vajadustele vastavad õppimisvõimalused

Tulemused:

- VKHK pakub turvalist, kaasaegset ja atraktiivset õpikeskkonda ning võimaldab koolitust arvestades õppijate isikuomadusi, võimeid, huvisid ja vajadusi, sealhulgas erivajadusi.
- Õpe on viidud vastavusse tööturu ja kutsestandardite nõuetega.
- Õppekavaarenduses ja õppetöö korraldamisel on laiapõhjaline koostöö ettevõtetega.

- Paindlikke õppimisvõimalusi aitavad luua ettevõttepraktika korraldamine ning lai koostöö tööandjatega sh praktikajuhendajate koolitamine, töökohapõhise õppe laiendamine, kutseõpe gümnaasiumites ja põhikoolides.
- Toimub pidev õppekavaarendus ning on olemas väljatöötatud ja uuendatud õppevahendid.
- Õppekavade arendamisel toetatakse koostööd ettevõtetega tööandjate vajaduste kaardistamiseks, innovaatiliste õpetamistehnoloogiate rakendamist, rahvusvahelistes võrgustikes osalemist eesmärgiga õppekava uuendamiseks (konverentsid, raamatukogu külastused, koostöö välispartneritega).
- Uute tehnoloogiate juurutamiseks ning hariduse kättesaadavuse parendamiseks toetatakse e-kursuste loomist, e-õppega seotud personali koolitusi.
- Rakendus nõustamissüsteem, koolis on vastava kvalifikatsiooniga nõustajad.
- Rakendatud on koolist väljalangevust ennetavaid tegevusi sh teavitamis- ja karjäärinõustamis-alane tegevus.
- Elukestva õppe kontseptsiooni rakendamiseks suurenenud täiskasvanute juurdepääs täiendus- ja ümberõppele.
- Motiveerimaks täiskasvanuid koolitusel osalema rakendatakse eelneva õpi- ja töökogemuse arvestamise süsteemi (VÕTA).

2. VKHK töötajad on motiveeritud, asjatundlikud, koostööle orienteeritud ja uuendusmeelsed spetsialistid

Tulemused:

- VKHK on kindlustatud kvalifitseeritud kutseõpetajatega.
- Kooli kutseõpetajad osalevad kutsestandardite loomises, kutseksamite korraldamises, õppekavaarenduses vastavalt väljatöötatud kutsestandarditele.
- Kutseõpetajate täiendusõpet ja erialast stažeerimist rakendatakse VKHK ja tööandjate koostöös.
- VKHKs töötab missioonitundega personal.
- Personali mobiilsuse tagamiseks soodustatakse enesetäiendamise võimaluste loomist ettevõtetes ja teistes õppeasutustes.

3. VKHK tegevus põhineb süstemaatilisel koostööl ja on tõhus

Tulemused:

- Suurenenud VKHK usaldusväärsus koostööpartnerite seas.
- Kool on kliendikeskne, valitseb asjatundlik ja efektiivne töökorraldus.
- Lisaks toimuvad arendustegevused, mis loovad uusi teadmisi või võimalusi VKHK töö korralduses või arengus, näiteks läbi koostöövõrgustike loomise või muu innovaatilise tegevuse (Kagu-Eesti ühine koolitusruum, puidutöötlemise ja mööblitootmise kompetentsikeskus TSENTER, õpilasfirmad jne).
- VKHK lõpetajad aitavad leevendada kvalifitseeritud oskustööjõu puudust Eesti ja Kagu-Eesti töajuturul.
- Kõik õppehooned on renoveeritud ja vastavad nõuetele. Õppetööd toetab raamatukogu, puidutöötlemise ja mööblitootmise kompetentsikeskus TSENTER ja õpilasküla.

4.3. Tegevuskava tulemusvaldkonni

Strateegiliste eesmärkide saavutamiseks on kavandatud järgmised tegevused tulemusvaldkonni, tegevused ja mõõdikud on aluseks õppekavade tegevuskavade planeerimiseks (*lisa 4*):

1. Õppe- ja kasvatustöö							
Tegevusvaldkonna mõõdikud	Algtase		Sihttase				
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Täisakrediteeringu saanud õppekavade rühmad	70%	80%	90%	100%	100%	100%	100%
Õpilaste arv	475	480	510	575	610	625	630
Täiskasvanute koolituses õppijate arv	1800	1800	1850	1900	1900	1950	2000
Õppetöö katkestajate määr %	15,3	<20	<20	<20	<20	<20	<20
Kutseeksami sooritanute osakaal eksamil käinutest	38,1	40	50	60	80	80	80
Töökohapõhises õppevormis koolituskohtade osakaal koolituskohtade üldarvust	4%	15%	15%	16%	16%	16%	17%
Vilistlaste tööhõive	78%	78%	80%	80%	80%	83%	85%
Välismaale praktikale/õpingutele siirduvate protsent õpilaste koguarvust	2%	3%	4%	4%	4%	4%	5%
Õpilaste rahuloluküsitluste keskmine hinnang (max 5)	4,3	4,26	4,3	Kasvav trend			

Õppe- ja kasvatustöö	Tulemusväljund/ elluviimisperiod							Eelarve/ rahastamise allikas	Vastutaja	Primaarne tegevus üleriigilise mõõdiku oodatud tulemuse saavutamiseks
	2015	2016	2017	2018	2019	2020				
Õppekavade enesehindamine akrediteerimiseks vastavalt akrediteeringute kehtivusele	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve	Õppeosakond, õppedirektor ja valdkondade ja õppekavagruppi juhtivõpetajad	+	
Õppekavade pidev analüüsimine ja konkreetne väljundipõhine õppekavaarendus	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve	Õppedirektor	+	
Õppekavade rakenduskavade korrektuur, õpetamise meetodika ja ainetevaheliste integratsiooni arendamine	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve	Valdkonna juhid, kutseõpetajad	+	
Õppeprotsessis käivitunud õppekavade analüüs ja vajadusel muudatusettepanekute tegemine lähtudes tööturu vajadustest	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve	Õppedirektor, valdkonna juhid, ettevõtjad	+	
Uute, 5. kutse-kvalifikatsiooni taseme õppekavade väljatöötamine ja õppeprotsessi rakendamine (kestvusega 2-2,5 aastat ja väljundiga tööturule meistri, tehnoloogi või tootmisüksuse	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve	Õppedirektor, valdkonna juhid	+	

Õppe- ja kasvatustöö	Tulemusväljund/ elluviimisperiood						Eelarve/ rahastamise allikas	Vastutaja	Primaarne tegevus üleriigilise möödiku oodatud tulemuse saavutamiseks
Tegevus	2015	2016	2017	2018	2019	2020			
juhi tasemel)									
Uute kutseõppekavade (3. ja 4. tase) väljatöötamine ja rakendamine erinevate erialade oskustöötajate koolitamiseks (kestvusega 0,5-1 aasta) lähtudes uutest kutsestandarditest	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve	Õppedirektor, valdkonna juhid	+
Uute kutsekeskhariduse õppekavade väljatöötamine	+	+			+	+	Kooli eelarve	Õppedirektor, valdkonna juhid	+
Rakenduvad ja laienevad töökohapõhise õppe võimalused	+	+	+	+	+	+	KH programm	Õppedirektor, valdkonna juhid	+
Täiskasvanute riikliku koolitustellimuse õppekavade väljatöötamine	+	+	+	+	+	+	TK programm	Valdkonna juhid projektijuht,	+
Individuaalsete õppekavade koostamine sõltuvalt Töötukassa või konkreetse ettevõtte koolitustellimuse alusel	+	+	+	+	+	+	TK programm, töötukassa	Projektijuht Valdkonna juhid	+
Kutseeksamiks ettevalmistavate koolituste pakkumise suurendamine täiskasvanute täiendus- ja ümberõppes	+	+	+	+	+	+	TK programm	Projektijuht, valdkonna juhid	+
Õppeprotsessis kasutatakse PM kompetentsikeskuse TENTER teadmused, tehnoloogiaid ja tehnilist baasi.	+	+	+	+	+	+	EAS, kooli eelarve	Kutseõpetajad, valdkonna juhid, kompetentsikeskus	+
Õppeprotsessis kasutatakse internetipõhist õpikeskkonda paindliku ja õppija individuaalsust arvestava õppe korraldamisel	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve, Digiprogramm	Kutseõpetajad, IKT talitus	+
Kutsehariduse vallas on välja arendatud ja kasutusele võetud elektroonilised õppematerjalid, õpikeskkonnad ja e-kursused	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve, Digiprogramm	Kutseõpetajad, IKT talitus,	+
Õppeprotsessis kasutatakse PM kompetentsikeskuse teadmused ja tehnoloogiaid, samuti ettevõtjaid ja külalislektoreid	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve, EAS, EÕS programmid	Õppedirektor, valdkonna juhid, PMKK töötajad	
Toimib praktikaettevõtete tunnustamine	+	+	+	+	+		Kooli eelarve	Valdkonna juhid	+

Õppe- ja kasvatustöö	Tulemusväljund/ elluviimisperiood						Eelarve/ rahastamise allikas	Vastutaja	Primaarne tegevus üleriigilise möödiku oodatud tulemuse saavutamiseks
Tegevus	2015	2016	2017	2018	2019	2020			
Praktikajuhendite ja dokumentatsiooni täiendamine, praktikajuhendajate järjepidev koolitamine	+	+	+	+	+		Kooli eelarve	Õppedirektor, valdkonna juhid	+
Koolisese õppepraktika arendamine (tööde keerukusastme tõstmine, uute toodete juurutamine, tehnilise ja tehnoloogilise mõttearengu soodustamine)	+	+	+	+	+		Kooli eelarve	Õppedirektor, valdkonna juhid	+
Sõlmitakse uued koostöölepingud tööandjatega ettevõttepraktika korraldamiseks ja lõputöö teemade kooskõlastamiseks	+	+	+	+	+		Kooli eelarve	Valdkonna juhid	+
Toimub kutseksamiteks õpilaste ettevalmistamine	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve	Kutseõpetajad	+
ERASMUS+ programmi tingimuste täitmine. Plaani koostamine õpilaste, õpetajate ja mittepäädagoogilise personali välislahetusteks. Välisõpilaste vastuvõtu organiseerimine.	+	+	+	+	+	+	Erasmus+, kooli eelarve	Projektijuht, valdkonnajuhid	
Välja on töötatud ja rakendatud kursused, mis annavad eakatele, erivajadustega ning ebasoodsas olukorras olevatele inimestele (töötud, puuetega inimesed, lapsega kodus olevad emad jne) võimaluse omandada oskused arvuti ning interneti kasutamiseks	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve, D-programm	Kutseõpetajad, IKT talitus	+
Täiendus- ja ümberõppes kasutatakse internetipõhist õpikeskkonda olemasolevate oskuste täiendamiseks ning uute kompetentside omandamiseks	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve, Digiprogramm	Projektijuht IKT talitus	
Koostöö arendamine üldhariduskoolidega teadlikkuse tõstmiseks kutseõppe võimalustest	+	+	+	+	+	+	EÕS programmid	Õppetalitus, valdkondade juhid	+

Õppe- ja kasvatustöö	Tulemusväljund/ elluviimisperiod							Eelarve/ rahastamise allikas	Vastutaja	Primaarne tegevus üleriigilise möödiku oodatud tulemuse saavutamiseks
Tegevus	2015	2016	2017	2018	2019	2020				
(teavitamine nõupidamistel, infopäevadel, koostööritustel Rajaleidja keskustega)										
Koostöö arendamine põhikoolide ja gümnaasiumidega lõpetajate jätkamiseks kutseõppes (koostöö juhtkondade, õpetajate, karjäärinõustajatega), valdkondade ja erialade tutvustamine õppijatele	+	+	+	+	+	+	EÕS programmid	Õppetalitus, valdkondade juhid	+	

2. Õppe- ja kasvatustööd toetavad tugiteenused, huvitegevus, õpilasmavalitsuse tegevus							
Tegevusvaldkonna määrikud	Algtase	Sihttase					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Õppetöö katkestajate määr %	15,3	<20	<20	<20	<20	<20	<20
Tugisüsteemide kaudu toetatud õpilaste protsent vajavate õpilaste koguarvust	90%	90%	100%	100%	100%	100%	100%
Õpilaste rahulolu tugisüsteemidega	4,2	4,2					Kasvav trend
Õpilaste osalemine kutsevõistlustel ja konkurssidel							Kasvav trend
Rahvusvahelistes projektides osalevate õpilaste protsent õpilaste koguarvust	2%	5%	7%	10%	12%	12%	15%

Õppe- ja kasvatustööd toetavad tugiteenused, huvitegevus, õpilasmavalitsuse tegevus	Tulemusväljund/ elluviimisperiod							Eelarve/ rahastamise allikas	Vastutaja	Primaarne tegevus üleriigilise möödiku oodatud tulemuse saavutamiseks
Tegevus	2015	2016	2017	2018	2019	2020				
Õppijate tulemuste (õppetöös osalemine, edasijõudmine) pidev analüüs ja tagasiside (sh õppetoolide koosolekutel)	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve	Valdkonna juhid, õppetalitus, õpetajad	+	
Õppe- ja kasvatustöö komisjoni ning tugiisikute koostöö tihendamise õppeedukuse parendamisel (kohene reageerimine ilmnenud puuduste korral, lastevanemate või hooldaja informeerimine jne)	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve	Õppetalitus, psühholoog- nõustaja, sots. pedagoog, kutseõpetajad	+	

Õppe- ja kasvatustööd toetavad tugiteenused, huvitegevus, õpilasmavalitsuse tegevus	Tulemusväljund/ elluviimisperiod								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Eelarve/ rahastamise allikas	Vastutaja	Primaarne tegevus üleriigilise moodsiku oodatud tulemuse saavutamiseks
Tegevus									
Karjäärinõustamise võimaldamine (eesmärk on õpetada tööle kandideerimiseks vajalike dokumentide vormistamist, suhtlemist tööandjaga, suurendada töötamise motivatsiooni)	+	+	+	+	+	+	EÕS programmid, kooli eelarve	Õppetalitus, kutseõpetajad	
Tugisüsteemi kaudu arendada õppijate sotsiaalseid oskusi. Toimiv õpilaste arengu tagasisidestamine	+	+	+	+	+	+	EÕS programmid	Valdkonna juhid Õppetalitus	+
Tehnika- ja muude huviringide tegevuste planeerimine ja juhendamine	+	+	+	+	+	+	EÕS programmid	Õppetalitus, kutseõpetajad	
Õppijate ettevalmistamine osalemiseks üleriigilistel kutsemeistrivõistlustel kõikides valdkondades	+	+	+	+	+	+	EÕS programmid, kooli eelarve	Valdkonna juhid, kutseõpetajad	+
Iga-aastaselt auhinnalise koha saavutamine üleriigilistel kutseala meistrivõistlustel	+	+	+	+	+	+	EÕS programmid, kooli eelarve	Valdkonna juhid, kutseõpetajad	+
Külastusvisiidid valdkondade juhtivatesse ettevõtetesse	+	+	+	+	+	+	EÕS programmid	Valdkonna juhid	+
Koostöö arendamine õppijate ja ettevõtete vahel ettevõtetele suunatud projektide ja teenuste abil	+	+	+	+	+	+	EÕS programmid	Valdkonna juhid, kutseõpetajad	
Igal aastal osaleb rahvusvahelistes programmides vähemalt 20 õppijat ja 8 õpetajat (ERASMUS+, USORA, NordPlus programm 2016 jms).	+	+	+	+	+	+	EÕS programmid, fondid, projektid	Valdkonna juhid, projektijuhid, õppetalitus	+
Erialamesside külastus kodu- ja välismaal	+	+	+	+	+	+	EÕS programmid	Valdkonna juhid	+
Koolisestse kutsemeistrivõistluste korraldamine ja läbiviimine,	+	+	+	+	+	+	EÕS programmid, kooli eelarve	Valdkonna juhid, õppetalitus	+

Õppe- ja kasvatustööd toetavad tugiteenused, huvitegevus, õpilasmavalitsuse tegevus	Tulemusväljund/ elluviimisperiod								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Eelarve/ rahastamise allikas	Vastutaja	Primaarne tegevus üleriigilise moodsiku oodatud tulemuse saavutamiseks
Tegevus									
avatud uste päevadel töötubade läbiviimine									
Töövarjupäevade läbiviimine	+	+	+	+	+	+	EÕS programmid	Õppetalitus	+
Õppevõimaluste turundus lähtub sihtgrupi omapärasest ja vajadustest	+	+	+	+	+	+	EÕS programmid	Õppetalitus, valdkonna juhid	+
Kooli ühisürituste korraldamine ja kooli traditsioonide tugevdamine	+	+	+	+	+	+	EÕS programmid, kooli eelarve	Õppetalitus, valdkonna juhid, õpilasesindus	

3. Personali arendus

Tegevusvaldkonna moodsikud	Algtase	Sihttase					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kutseõpetaja kutse (tase 6) on omandanud kutseõpetajate osakaal	2%	4%	7%	11%	25%	30%	40%
Nõutava kvalifikatsiooniga kutseõpetajate ametikohtade osakaal kutseõpetajate ametikohtade üldarvust	87%	87%	90%	100%	100%	100%	100%
Stažeerijate protsent pedagoogide üldarvust	5%	20%	40%	50%	60%	70%	80%
Rahvusvahelistes projektides osalevate pedagoogide protsent pedagoogide üldarvust	5%	5%	8%	10%	15%	18%	20%
Personali rahulolu (keskmine hinnang)	3,99	4	4	Kasvav trend			

Personali arendus	Tulemusväljund/ elluviimisperiod								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Eelarve/ rahastamise allikas	Vastutaja	Primaarne tegevus üleriigilise moodsiku oodatud tulemuse saavutamiseks
Tegevus									
Kompetentside hindamise andmete kasutamine õpetajate koolitusvajaduste planeerimisel ja toetamisel (iga õppeaasta lõpus)	+	+	+	+	+	+	EÕS programmid	Õppedirektor	+
Süsteemse kutseõpetajate stažeerimine rakendamise ettevõtetes, et tagada elulähedane õpetamine	+	+	+	+	+	+	EÕS programmid	Valdkondade juhid	+
Kõik õppekavarühma kutseõpetajad sooritavad oma valdkonna kutseeksamid	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve	Valdkondade juhid	+
Kutseõpetaja kutse omandavad kõik kutseõpetajad		+	+	+	+	+	EÕS programmid	Õppedirektor	+

Personali arendus	Tulemusväljund/ elluviimisperiood								
Tegevus	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Eelarve/ rahastamise allikas	Vastutaja	Primaarne tegevus üleriigilise moodsu oodatud tulemuse saavutamiseks
Sisekoolituste pakkumise suurendamine vastavalt koolitusvajadustele. Suurendada rakendatud teadmiste ja kogutud heade kogemuste vahetamist ja levitamist	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve	Õppedirektor, valdkondade juhid	

4. Koostöö huvigruppidega							
Tegevusvaldkonna moodsud	Algtase		Sihttase				
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Huvigruppide rahulolu (keskmine hinnang)	3,5		Kasvav trend				
Personali osalemine arendustegevuses	90%	95%	95%	95%	95%	95%	100%

Tegevus	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Eelarve/ rahastamise allikas	Vastutaja struktuuriüksus või ametikoht	Primaarne tegevus üleriigilise moodsu oodatud tulemuse saavutamiseks
Koostöö erialaliitudega ja kutseid omistavate organisatsioonidega	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve	Valdkondade juhid	+
Koostöö valdkonna ettevõtetega praktikate läbiviimiseks, rakendatavate lõputööde teemade valikuks, uute õppekavade koostamise vajalikkuse selgitamine	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve	Valdkondade juhid	+
Koostöös partneritega on algatatud ning elluviidud nii viimistlus valdkonna kui ka tootearendusega seotud arendusprojektid	+	+	+	+	+	+	EAS	PM kompetentsikeskus	
Koostöö teiste õppeasutuste ja organisatsioonidega	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve	Direktor	
Rahvusvaheline koostöö õppeasutuste ja ettevõtetega leidmaks võimalusi õpetajate stažeerimise ja õppurite praktika korraldamiseks (mobiilsus- ja koostööprogrammide alusel)	+	+	+	+	+	+	EÕS programmid	Valdkondade juhid, projektijuht	
Koostöö tõhustamine teiste õppetoolidega õppetöö korralduse parendamiseks (tundide planeerimine õppetöögraafikus, praktikate	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve	Õppedirektor	

Koostöö huvigruppidega	Tulemusväljund/ elluviimisperiod							Eelarve/ rahastamise allikas	Vastutaja struktuuriüksus või ametikoht	Primaarne tegevus üleriigilise möödiku oodatud tulemuse saavutamiseks
Tegevus	2015	2016	2017	2018	2019	2020				
planeerimine, ühisüritustel osalemine)										
Ümarlaudade korraldamine konkreetses valdkonnas tööandjate aktiivsemaks kaasamiseks õppekavarühma arengus	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve	Valdkondade juhid	+	
Alustada tegevust ja koostööd Kutsekojaga kutseandja õiguse taotlemiseks	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve	Õppedirektor	+	

5.Ressursside juhtimine							
Tegevusvaldkonna moodsid	Algtase	Sihttase					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Õpilaste õpetajate ametikohtades suhtarv	15,5	16	16	16	17	17	18
Õpilaste rahulolu õppekeskkonna ja infrastruktuuriga	78%	79%	80%	Kasvav trend			
Töötajate rahulolu töötingimustega	4,01	4,27	4,3	Kasvav trend			

Ressursside juhtimine	Tulemusväljund/ elluviimisperiod							Eelarve/ rahastamise allikas	Vastutaja struktuuriüksus või ametikoht	Primaarne tegevus üleriigilise moodsiku oodatud tulemuse saavutamiseks
Tegevus	2015	2016	2017	2018	2019	2020				
Kooli eelarve planeerimine toimub tihedas koostöös struktuuriüksustega	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve	Direktor, Tugitegevuste juht		
Kinnisvara halduse optimeerimine		+	+				Kooli eelarve	Direktor, Tugitegevuste juht, Kinnisvara talituse juhataja	+	
Õpetooli siseselt kasutatakse vahendeid kulutuste planeerimisel lähtudes konkreetse õppekava täitmise vajadustest	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve, programmid	Direktor, tugitegevuste juht, valdkonna juhid	+	
Ühiselamu nr 3 rekonstrueerimine koos parkla rajamisega			+	+			EÕS koolivõrgu programm	Kinnisvara talituse juhataja	+	
Dokumendihalduse ja personaliarvestuse tsentraliseerimine	+	+					Kooli eelarve	Tugitegevuste juht, büroo		
Jalgtee rajamine Peahoonest - Tehnomajani		+	+				Võru VV, Kooli eelarve	Kinnisvara talituse juhataja		
Kooli mitte vajalikke kinnistute üleandmine		+	+	+			Kooli eelarve	Kinnisvara talituse juhataja		

Ressursside juhtimine	Tulemusväljund/ elluviimisperiod							Eelarve/ rahastamise allikas	Vastutaja struktuuriüksus või ametikoht	Primaarne tegevus üleriigilise moodsiku oodatud tulemuse saavutamiseks
Tegevus	2015	2016	2017	2018	2019	2020				
Raamatupidamise tsentraliseerimine		+					Kooli eelarve	Tugitegevuste juht, raamatupidamise talitus		
Õppebaaside olemasolevatele seadmetele lisaseadmete muretsemine	+	+	+	+	+	+	EÕS programmid, kooli eelarve	Valdkondade juhid		
Raamatukogu õppekirjanduse fondi uuendamine	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve, KOV	Raamatukogu, valdkonna juhid	+	
Õppebaaside uute seadmete muretsemine ja õppetöökasutuselevõtt		+	+	+	+	+	Kooli eelarve	Valdkondade juhid	+	

6. Eestvedamine ja juhtimine

Tegevusvaldkonna moodsikud	Algtase	Sihttase					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Täisakrediteeringu saanud õppekavarühmad	60%	70%	80%	90%	100%	100%	100%
Tööandjate rahulolu	-	4	4,1	Kasvav trend			
Personali rahulolu (keskmine hinnang)	3,99	4	4	Kasvav trend			

Eestvedamine ja juhtimine	Tulemusväljund/ elluviimisperiod							Eelarve/ rahastamise allikas	Vastutaja struktuuriüksus või ametikoht	Primaarne tegevus üleriigilise moodsiku tulemuse saavutamiseks
Tegevus	2015	2016	2017	2018	2019	2020				
Uue arengukava väljatöötamine	+					+	Kooli eelarve	Direktor, juhtkond	+	
Kooli struktuuri optimeeritakse, lähtudes kooli visioonist	+	+			+		Kooli eelarve	Juhtkond		
Töötajad kaasatakse strateegilisse planeerimisse	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve	Juhtkond, kooli nõukogu		
Infosüsteemi täiendamine ja uuendamine	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve	Tugitegevuste juht		
Osalemine rahvusvahelistes projektides	+	+	+	+	+	+	Innove, EAS	Õppeosakond, kompetentsikeskus, projektijuhid		
5 S süsteemi juurutamine (töökoha ja efektiivse tööruumi organiseerimine töökodades ja laborites)	+	+	+	+	+	+	Kooli eelarve	Valdkonna juhid		

5. Riskide kirjeldamine ja maandamine

Riskide hindamise ja maandamisega seotud tegevused toimuvad Võrumaa Kutsehariduskeskuse struktuuriüksuste tasandil. Riskide hindamiseks tuvastavad ja hindavad struktuuriüksused oma tegevusega seotud riske järgmiselt:

- olemasolevate riskide tuvastamine;
- olemasolevate riskide suuruse hindamine;
- tegevuste planeerimine riskide maandamiseks vastuvõetavale tasemele.

Struktuuriüksuse töötajatest moodustatud töögrupp tuvastab riskid, annab neile hinnangu, toob välja riskide maandamiseks juba rakendatud sisekontrolli meetmed ning kirjeldab täiendavalt vajaminevad meetmeid riskide maandamiseks.

Riskide maandamisena peab mõistma kõiki tegevusi, mis on ette võetud selleks, et vähendada riski avaldumise tõenäosust või riski avaldumisel selle negatiivset mõju.

Riskide puhul, mida juhtkond on otsustanud käsitleda prioriteetsetena, lisatakse riskide maandamismeetmed kooli tööplaani ja koostatakse tegevuskava riskide maandamiseks.

6. Arengukava uuendamise ja täiendamise kord

Arengukava on strateegiline dokument, mille kooskõlastab nõunike kogu, kinnitab kooli nõukogu ja kooli pidaja. Arengukava on juhiseks VKHK kõigile töötajatele. VKHK arengukava elluviimine toimub igaaastase tegevuskava ja eelarve alusel. Selleks ajakohastatakse kord aastas käesoleva arengukava tegevuskava ja koostatakse üksikute tegevuste rahastamise mahud ja osatähtsus. Tegevuskava on aluseks VKHK eelarve koostamisele. Arengustrateegiat uuendatakse kord kolme aasta jooksul, oluliste muutuste ilmnemisel vastavalt vajadusele.

7. Arengukavas püstitatud eesmärkide täitmise hindamise põhimõtted

VKHK käesoleva arengukava täitmisel on olulisel kohal tulemusnäitajate saavutamine, mille täitmist kontrollitakse tegevuskava läbivaatamise käigus. Tulemusnäitajate analüüs viiakse läbi koos tegevuskava uuendamisega ja nende põhjal antud hinnang on osa VKHK töö tulemuslikkuse iseloomustamisest.

Arengukavas püstitatud eesmärkide täitmiseks on välja töötatud meetmed. Meetmete realiseerumise hindamiseks on välja töötatud vastavad indikaatorid. Meetmete täitmiseks koostatakse tegevuskava aastate lõikes. Iga õppeaasta lõpus vaadatakse üle tegevuskava realiseerumine kooli juhtkonna poolt, hinnatakse ja arutatakse läbi töötajate üldkoosolekul.

Arengukavas püstitatud eesmärkide täitmist hinnatakse lähtuvalt järgmistest põhimõtetest:

- eesmärkide täitmine, ulatus ja sügavus
- eesmärkide täitmiseks kasutatud tegevuste asjakohasus, kulutatud ressursside optimaalsus
- tähtaegadest kinnipidamine
- jätkusuutlikkus

8. Arengukava elluviimiseks kavandatavad rahalised allikad (tuh. eurodes)

Allikas	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Riigieelarve	2152	2451	2000	2000	2000	2000	2000
Investeeringud	97	93	25	2000	1166	50	50
Laekumised sihtotstarbelistest ja projektipõhistest eraldistest	3153	741	500	600	600	700	700
Põhitegevusega seotud tasulised teenused	146	148	153	157	157	157	157
Kokku	5548	3433	2678	4757	3923	2907	2907

Konkreetsed rahastamise võimalused selguvad igal aastal riigieelarve kavandamise protsessis.

9. Lisad

Lisa 1 Arengukava alusdokumendid

Lisa 2 VKHK arengukava 2010-2014 täitmise aruanne

Lisa 3 SWOT analüüs

Lisa 4 Õppekavarühmade tegevuskavad